

ANY JOAN MARAGALL

Joan Maragall a La Mata, Sant Llorenç de Munt i Coll d'Eres

Text: Joan Rios i Masanell de l'Agrupació Sardanista La Mola

Joan Maragall i Gorina
Barcelona 10/10/1860-20/12/1911

Enguany es celebra l'Any Joan Maragall 2010-2011, en commemoració dels 150 anys del seu naixement i els 100 anys de la seva mort. Amb aquest motiu des de l'Agrupació Sardanista La Mola volem homenatjar aquest gran poeta, tot recordant el seu pas històric, l'any 1904, per La Mata, i la muntanya de Sant Llorenç del Munt, igual com van fer l'any 1961 amb la instal·lació, a Coll d'Eres, d'un monòlit d'homenatge al poeta.

La narració històrica que dona lloc al pas del poeta per la muntanya de Sant Llorenç s'inicia quan, al final del segle XIX, un grup de joves terrassencs unit per afinitats de gustos, s'encoratjà a formar un petit cor, que, amb el temps, va anar guanyant adeptes. Després d'haver tingut diversos directors se'n féu càrrec el mestre Joan Llongueras, que fou el punt d'enllaç entre Maragall i Terrassa. Llongueras, qui des de Barcelona l'unia amb Maragall una vinculació artística, li demanà la lletra per un himne per al Cor de l'Agrupació Regionalista, i el poeta li féu l'ofrena del "Cant dels Joves". Enric Morera va posar-hi la música.

Per agrair la ofrena de Maragall, des de Terrassa s'organitzà una festa a la muntanya de Sant Llorenç que tingué lloc el diumenge 15 de maig de 1904, si bé, el dia abans, Maragall va ésser

rebut a Terrassa, des d'on, en tartanes, es traslladaren fins a la masia de la Mata on soparen i tot fent una vetllada artística, es llegiren poesies d'en Maragall, i de les que ell mateix va recitar, entre d'altres, *La Vaca Cega* i *La Sardana*, poesia que s'inicia amb la popular i entranyable:

"La sardana és la dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan."

El dia 15 els expedicionaris marxaren pel camí de Coll d'Eres a La Mola, on una gentada rebé el

grup on anaven Joan Maragall, Alexandre de Riquer, Francesc Pujols, Joan i Jaume Llongueras, Joaquim Vancells, Francesc Pi de la Serra i altres, amb crits de joia i visques a Maragall.

Les tres seccions del Cor de l'Agrupació cantaren a la porta del cenobi el *Cant dels Joves*, i ja dintre al temple, el Cor cantà diverses composicions de caràcter religiós. Una vegada finalada la missa, s'emprengué el retorn cap a Coll d'Eres, on es dinà i es testimoniaren proves d'afecte i agraïment vers el poeta, el qual, diri-

gint-se als cantaires de Terrassa i al final d'una brillant allocució els va dir: "Cantem, doncs, germans, l'hora es hermosa".

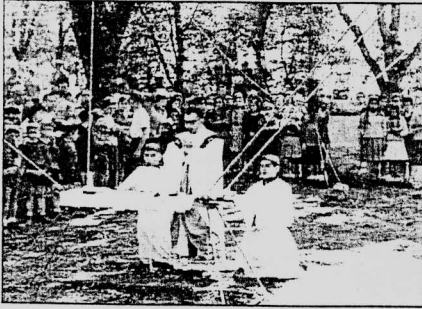
Anys després i en la commemoració del cinquantè aniversari de la mort del poeta, i per perpetuar la recordança del seu pas per Coll d'Eres, el dia 11 de maig de l'any 1961, promogut per un grup de socis d'Amics de les Arts de Terrassa, encapçalat per Joan Gali, es va realitzar la instal·lació d'un monòlit a Coll d'Eres en

homenatge al poeta, i la celebració d'un aplec de sardanes a l'entorn del petit monument que fou conegut com "Aplec del Llorer", el qual, durant unes quantes dècades i fins als anys setanta es mantingué de manera més o menys intermitent.

Els actes de celebració de la instal·lació del monòlit a Coll d'Eres l'any 1961, varen consistir en una missa resada, la benedicció del PEDRÓ COMMEMORATIU del pas del Poeta per la nostra

*Primer terme d'esquerra a dreta: M. Antònia de Can Farrés, Josep Girona, Narcís Bacardit (president Centre Excursionista Terrassa), Paulina Pi de la Serra, Joan Morral i Rafael Benet (amb ulleres).
Fonts: Arxiu Mn. Manuel Ametller*

Mossèn Manuel Ametller, amb un rústec altar construït pels Minyons de Muntanya.

Fonts: Arxiu Mn. M. Ametller

Coral Santa Cecília dirigida per Josep Freixas.

Fonts: Arxiu Màrius Samarra.

Grup assistent al concert de la Coral Santa Cecília. Asseguts d'esquerra a dreta: Família Antoni Garcia (pintoret), Màrius Samarra i la seva neboda, Montse Soley i Paulina Pi de la Serra. Drets d'esquerra a dreta: Joan Galí, Lourdes (Amics de les Arts de Terrassa), Joan Alavedra, Vicenç Serrano i Herrera Solà.

Fonts: Arxiu Màrius Samarra.

muntanya, la interpretació d'EL CANT DEL JOVES i una audició de sardanes a càrrec de la Cobla Condal. Va oficiar la missa mossèn Manuel Ametller, el qual, en aquell temps era Beneficiat de la Parròquia de Sant Pere i que després fou rector de la parròquia de Matadepera des de l'any 1973 fins l'any 2003. En un punt del seu fervorós sermó va dir:

"I l'homenatge a un poeta, Maragall, que un dia ell també va tramuntar aquesta terra que ara trepitgem. Els posetes són un do de Déu, l'obsequi que Déu fa a una pàtria. Són els sublims elegits, els vidents de les constants espirituals d'un poble, els seus intèrprets i els seus mantenidors. Per això un poeta va lligat a la història i, més encara, ultrapassa la història tot donant sentit i estructura al món

per la gràcia del seu llenguatge. Per això no és d'estranyar que en tota la tradició literària i poètica del nostre país hi trobem l'alè profund de l'amor a la terra com el tema cabdal d'inspiració dels nostres poetes."

Com s'ha comentat anteriorment, l'aplec es va celebrar a Coll d'Eres, durant molts anys i era conegut com "Aplec del Llorer", anomenat així per una doble anecdòtica coincidència. La primera és que, en la inauguració del monòlit l'any 1961, s'hi plantà un llorer per tal de que quan creixés servis d'embolcall que adornés el monument, però el remat de La Mata, que pasturava per aquell indret, se'l van menjar. Per reemplaçar-lo, els terrassencs van promoure una excursió i can-

tades l'any següent, amb la participació de la Coral Santa Cecília de Terrassa dirigida per Josep Freixas. Es plantà un nou llorer i es protegí amb una espècie de morrió per evitar que se'l poguessin tornar a menjar, però la natura és el que és, i a causa d'una terra molt compacte i a la falta de rec, donà lloc a que també es morís.

L'Aplec de Coll d'Eres que inicialment havia organitzat els Amics de les Arts de Terrassa, a partir de l'any 1980 es va restablir a través de la Comissió de Festes

de Festa Major de Matadepera amb el nom de Diades de Germanor, i que d'una manera continuada es celebrava en el meravellós indret de Coll d'Eres fins l'any 1990, cada any es feia una rajola commemorativa de la diada on hi figurava, en prosa o en vers, una al·legoria de la celebració de la festa. Es va deixar de celebrar en aquest indret per haver estat declarat Parc Natural de Sant Llorenç de Munt i l'Obac.

Actualment, el camí d'accés a Coll d'Eres ha canviat i ha estat

asfaltat i limitada la circulació de vehicles, si bé el paratge on està ubicat el monòlit continua mantenint l'encant i el recolliment de les seves centenàries alzines, tal com es pot apreciar en la fotografia feta recentment en aquell indret, en la qual, a més dels components de la Junta Directiva de l'Agrupació Sardanista La Mola,

mossèn Manuel Ametller, que és qui va dir la missa en l'acte de la inauguració del monòlit al gran poeta Joan Maragall el dia 11 de maig de 1961.

Autor:
Juanjo Rios

CANT DELS JOVES

Lletres: Joan Maragall - Música: Imma Morera - Adaptació a 4 veus: Josep Freixas

5 Villero

A *f*

10 *f*

15 *mf*

20 *f*

25 *Piu lento*

30 *p*

Musagra 0

35

40

45

50

55

60

Musagra 0

Partitura de la lletra i música del Cant dels Joves. Fonts: Arxiu Josep Freixes